

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/229929,Upamietnilismy-Wladyslawa-Kojdra-lidera-ruchu-ludowego-nastepce-Witosa.html>
27.02.2026, 19:09

[Następny](#)

[Powrót](#)

Upamiętniliśmy Władysława Kojdra, lidera ruchu ludowego, następcę Witosa

17 września 2025 roku zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma oddał hołd działaczowi ruchu ludowego, zamordowanemu 80 lat temu przez Urząd Bezpieczeństwa.

17.09.2025

[Ruch ludowy](#) [Zbrodnie komunistyczne](#)

Dr Mateusz Szpytma razem z przedstawicielami ruchu ludowego złożył kwiaty przy pomniku w Głogowie Małopolskim, w lesie, w miejscu odnalezienia zwłok Władysława Kojdra oraz na grobie działacza na cmentarzu starym w Przeworsku.

Władysław Kojder był jednym z najważniejszych działaczy ruchu ludowego województwa lwowskiego, a później rzeszowskiego. Przez wielu mu współczesnych uważany był za „człowieka niezłomnego”, niedościgniony wzór do naśladowania w życiu prywatnym i społecznym. Wincenty Witos widział w nim swojego następcę na stanowisku prezesa struktur okręgowych powojennego Polskiego Stronnictwa Ludowego. Komuniści uważali go za poważnego politycznego przeciwnika.

16 września 1945 r. Kojder uczestniczył w Walnym Zjeździe Okręgowym PSL w Krakowie, podczas którego został wybrany zastępcą prezesa Zarządu Okręgowego PSL w Krakowie. Zastępował samego Wincentego Witosa. Delegaci wybrali go również na członka Naczelnego Komitetu Wykonawczego PSL. Po krakowskim zjeździe powrócił do domu, do Grzęski. 17 września, ok. godziny 19.00, został uprowadzony z własnego domu przez grupę uzbrojonych i umundurowanych mężczyzn. Wywieziono go samochodem ciężarowym w kierunku Rzeszowa. Od tego momentu nie wiadomo, co dokładnie z nim się działo. Nie ma pewności jak wyglądały ostatnie godziny jego życia, gdzie został zamordowany, ani dokładnie przez kogo.

21 września zwłoki Władysława Kojdra – wówczas niezidentyfikowane – zostały przypadkowo odnalezione przez miejscowe dzieci w lesie, nieopodal drogi, w Rudnej k. Rzeszowa. Miał 10 ran postrzałowych w tył głowy, 14 w korpus i lewą rękę. Niektóre relacje mówią aż o 36 ranach postrzałowych. Jego zwłoki zostały, jako niezidentyfikowane, szybko pochowane na cmentarzu w Rudnej k. Rzeszowa.

29 września 1945 r. poszukująca męża Aurelia Kojder zidentyfikowała w prokuraturze w Rzeszowie fragment garderoby, jaki zabezpieczono przy zwłokach odnalezionych w Rudnej k. Rzeszowa. Z dużym prawdopodobieństwem uznać można było, że odnaleziony w Rudnej zamordowany człowiek to Władysław Kojder. Konieczna była jednak ekshumacja, która umożliwiłaby ostateczne potwierdzenie tożsamości zmarłego. Jednak władze polityczne i administracyjne województwa opóźniały ją celowo. Odbyła się ona dopiero 31 maja 1946 r. Rodzina i przyjaciele dokonali identyfikacji zwłok.

Uroczysty i manifestacyjny pogrzeb Władysława Kojdra odbył się 1 czerwca 1946 r. na cmentarzu parafialnym w Przeworsku. W uroczystościach pogrzebowych udział wzięło około 30 tys. ludzi z całego kraju.

Zabójstwo Władysława Kojdra to tylko jeden z wielu przykładów morderstw dokonanych na działaczach PSL w latach 1945-1947, za które nikt do tej pory nie odpowiedział.

Więcej w artykule Marcina Bukały:

- [Marcin Bukała: Władysław Kojder, lider ruchu ludowego, następca Witosa i ofiara komunistycznej zbrodni](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Rzeszów

Ruch ludowy, Zbrodnie komunistyczne

Uroczystości